

Sygn. akt II PK 231/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa E. W.
przeciwko Kancelaria [...] w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 kwietnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 26 lutego 2015 r., sygn. akt XXI Pa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. rozpoznawał apelację E. W. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w W., który wyrokiem z dnia 23 grudnia 2013 r. oddalił jej powództwo o przywrócenie do pracy. Sąd drugiej instancji wyrokiem z dnia 26 lutego 2015 r. zmienił zaskarżony wyrok i przywrócił powódkę do pracy w pozwanej Kancelarii [...] na dotychczasowych warunkach pracy i pracy.

Rozstrzygnięcie zostało wydane w następującym stanie faktycznym. Pismem z dnia 22 czerwca 2012 r. pozwana rozwiązała z powódką umowę o pracę za wypowiedzeniem. Jako przyczynę wskazano niedbałe i nienależyte wykonywanie

obowiązków pracowniczych, polegające na uchybieniu terminu oraz niezgodnym z przyjętą w Biurze procedurą załatwianiu przydzielonych spraw.

Sąd drugiej instancji podkreślił, że korespondencja z dnia 9 lutego 2012 r., pochodząca od Ł. P. została przez powódkę znaleziona w szafie w kwietniu 2012 r. Pracownik odpowiedzialny za dekretnację wydrukowanych maili przekazywała korespondencję pracownikom bez kwitowania, na zasadzie zaufania. W pierwszym kwartale do Biura wpłynęło 9.628 pism. Pracownicy nie mieli możliwości weryfikowania spraw przyznanych im do referatu. Przełożeni nie byli w stanie zweryfikować, czy określona przesyłka znajduje się u danego pracownika. Zdarzało się, że sprawy zadekretowane pracownikowi trafiały do innego zatrudnionego. Pracownicy też przekazywali sobie sprawy. Postępowanie dowodowe wykazało również, że pracownikom Biura nie były znane zasady załatwiania wpływającej korespondencji. Kwestie te były omawiane jedynie ustnie. W rezultacie Sąd Okręgowy stwierdził, że ocena zaniechań powódki winna dotyczyć nie jej wiedzy, ale faktycznych możliwości odpowiedniego wykonywania swoich obowiązków.

Zdaniem Sądu drugiej instancji korespondencja Ł.P. nie wymagała konsultacji przełożonego, w rezultacie zarzut pracodawcy w tym zakresie nie był zasadny. Sąd zauważył jednak, że powódka po znalezieniu pisma zwróciła się do prawnika z Biura Prawa i Ustroju i radcy prawnego. Podniósł też, że pracodawca nie wykazał dowodowo, by przedmiotowa korespondencja została zadekretowana jako informacja w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

W ramach powyższych ustaleń faktycznych Sąd drugiej instancji doszedł do przekonania, że podane powódce w wypowiedzeniu przyczyny rozwiązania umowy o pracę nie są prawdziwe. Utrata zaufania do pracownika powinna mieć naturę zobiektywizowaną oraz racjonalną. W tym kontekście Sąd podkreślił, że pozwany nie wykazał gdzie przeleżała przedmiotowa korespondencja od czasu jej zadekretowania do czasu znalezienia jej przez powódkę. Pozwany nie przedstawił dowodów wskazujących, że to powódka doprowadziła do opóźnienia w udzieleniu odpowiedzi. W konsekwencji Sąd uznał wypowiedzenie za nieuzasadnione.

Skarga kasacyjna pozwanego oparta została na naruszeniu przepisów prawa materialnego (art. 1 ust. 1, art. 2 i art. 6 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 oraz

art. 13 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, art. 45 § 1 k.p. i art. 30 § 4 k.p.) i przepisów postępowania (art. 382 k.p.c. przez pominięcie części materiału dowodowego wskazujących na to, że informacja o znalezieniu korespondencji stanowiła wyłącznie linię obrony powódki i została sformułowana w trakcie postępowania, oraz na to, że pracownikom Biura nie zdarzały się przypadki nieterminowego załatwiania spraw).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany uzasadniał jej oczywistą zasadnością.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać dopuszczona do rozpoznania merytorycznego.

Powszechnie przyjmuje się, że oczywista trafność skargi kasacyjnej, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., ma miejsce wówczas, jeśli dla przeciętnego prawnika, jest ona niewątpliwa, z góry widoczna, bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania i oceny dowodów. Zapatrywanie to powinno wystąpić już w trakcie przedsądu, czyli wstępnego badania skargi kasacyjnej, gdyż na tym etapie procedowania rolą Sadu Najwyższego nie jest szczegółowe badanie zgłoszonych podstaw zaskarżenia.

Nawiązując do argumentów pozwanego, trzeba mieć na uwadze, że o tym, czy skarga kasacyjna zawiera niezbędny dla niej element, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., decyduje nie tyle użycie w niej określeń nawiązujących do ustawowo sformułowanych wymogów skargi kasacyjnej, lecz merytoryczna ocena argumentów przytoczonych w skardze, które powinny w sposób wyraźny i przekonujący świadczyć o tym, że zachodzi przyczyna uzasadniająca uwzględnienie indywidualnego interesu strony, a przez to wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczenia oczywiście naruszających prawo. Właściwości takich nie posiada stanowisko zaprezentowane przez Kancelarię [...].

Przyczyna wypowiedzenia powódce umowy o pracę dotyczyła jednej korespondencji, a zarzuty z nią związane polegały na: braku konsultacji sposobu jej załatwienia, przekroczeniu terminu do udzielenia odpowiedzi, i braku akceptacji

przełożonego. Z punktu widzenia wskazanych przyczyn podstawy skargi kasacyjnej, odnoszące się do charakteru korespondencji Ł. P., nie są nośne. Okoliczność, czy była ona wnioskiem o udzielenie informacji publicznej, czy też nie, nie wpływa na obowiązek konsultacyjny, terminowość i potrzebę akceptacji korespondencji. Termin 14 dniowy z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej skierowany został do pracodawcy, a Sąd drugiej instancji wykazał, że pozwany nie udowodnił zawinienia powódki w tej mierze. W tych okolicznościach nie sposób uznać zarzutu opartego na art. 1 ust. 1, art. 2 i art. 6 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, czy też art. 45 § 1 k.p. i art. 30 § 4 k.p., za oczywiście uzasadniony. Skarżący wskazując na art. 45 § 1 k.p. abstrahuje od ustalonego stanu faktycznego. Jego zdaniem, Sąd drugiej instancji zastosował ten przepis z obrazą, gdyż uznał, że opóźnienie w odpowiedzi na korespondencję nie stanowi uzasadnionej przyczyny wypowiedzenia. Formułując zarzut skarżący pominął, że Sąd Okręgowy nie powiązał opóźnienia z zachowaniem powódki. Oznacza to, że oczywista zasadność tego zarzutu uzależniona jest od podważenia ustaleń faktycznych Sądu. Służyć temu ma podstawa skargi kasacyjnej oparta na art. 382 k.p.c.

Zgodnie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. naruszenie przepisów postępowania ma znaczenie, jeśli uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Z art. 382 k.p.c. wynika, że sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału dowodowego zebranego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz w postępowaniu apelacyjnym. Skarżący w środku odwoławczym nie wyjaśnił kwalifikowanej relacji zachodzącej między zeznaniami świadków D. W. i W. T., a także powódki, a obowiązkiem Sądu drugiej instancji orzekania na podstawie materiału dowodowego przeprowadzonego w obu instancjach. W ramach procedury weryfikacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie jest rolą Sądu Najwyższego wyręczać strony, a tym bardziej domyślać się jaki wpływ podniesiony zarzut mógł mieć na wynik sprawy. W tych okolicznościach nie sposób uznać, że zarzut z art. 382 k.p.c. jest oczywiście uzasadniony.

Skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w

sprawie. Dostępność tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia podyktowana została wystąpieniem interesu publicznego. Służy on kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie jest jednak instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Oparcie skargi kasacyjnej na przesłance wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to jest na jej oczywistej zasadności, jest możliwe tylko wówczas, gdy już na pierwszy rzut oka podstawy wskazane w skardze zasługują na uwzględnienie, to jest, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo zostało wydane w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Sytuację taką skarżący widzi przy zmienionym stanie faktycznym. Z perspektywy ustaleń Sądu drugiej instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany, naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego nie jest jednak dostrzegalne.

Dlatego zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy zasądził od pozwanego na rzecz powódki zwrot kosztów procesu w wysokości wskazanej w § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn zm.).